

Kapitoly z dějin umění II

Okruhy otázek ke zkoušce, 1. část

- 1) Periodizace dějin umění od pravěku po 20. století
/Debicki nebo Gombrich, pas./
- 2) Umění vrcholné renesance v Toskánsku a v Římě
Donato Bramante, Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti, Raffael
/Gombrich, kap. 15/
- 3) Výtvarný umělec a statut umění od Vasariho po 20. století
a) životopisné dílo Giorgia Vasariho, b) počátky akademií umění,
c) umělec jako génius, d) proměny statutu umění, e) teorie „smrti autora“
/prezentace 02, Kroupa, IV.3, V.úvod, V.1, Gombrich, pas./
- 4) Malířská tradice Benátek v době renesance a manýrismu
Giovanni Bellini, Giorgione, Tizian, Tintoretto
/Gombrich, kap. 16, 18/
- 5) Emblematika ve výtvarném umění
/prezentace 01/
- 6) Kresba a grafika
/prezentace 03/
- 7) Manýrismus
Parmigianino, Correggio, Jean de Boulogne (Giovanni da Bologna), El Greco
/Debicki, kap. 9, Gombrich, kap. 16, 18/
- 8) Počátky krajinomalby a zátiší v evropském renesančním a barokním malířství
Albrecht Dürer, Albrecht Altdorfer, Pieter Bruegel st., Claude Lorrain
/Gombrich, kap. 17-20/
Podotázka: Srovnání moralizující žánrové malby v díle Pietera Bruegela st., Jana Steena a Williama Hogartha
/Gombrich, kap. 18, 20, 23/
- 9) Umění na dvoře Rudolfa II.
Giuseppe Arcimboldo, Bartolomeus Spranger, Hans von Aachen, Josef Heintz st.,
Roelant Savery, Adrian de Vries, umělecké řemeslo
/Maliva, DČVU 2/
- 10) Protobarokní a raně barokní architektura a urbanismus Říma, hlavní směry barokní architektury v Evropě
Kostel Il Gesù v Římě, přestavba Říma za Sixta V., El Escorial
Francesco Borromini, Guarino Guarini, Johann Lucas von Hildebrandt, Jules Hardouin-Mansard, Christopher Wren
Podotázka: Tzv. jezuitský styl v barokním umění
Podotázka: Gian Lorenzo Bernini, první univerzální umělec baroka
/prezentace 04, 05, Gombrich, kap. 19, 21-23/

- 11) Raně barokní malířství v Římě
„Boloňská škola“: Annibale Carracci a Guido Reni; Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Caravaggio
/prezentace 04, Gombrich, kap. 19/
- 12) Flámské, holandské a španělské malířství 17. století
Petrus Paulus Rubens, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Diego Velázquez
/Gombrich, kap. 19, 20/
- 13) Barokní fresková malba – hlavní zásady a pojmy
Giovanni Battista Gaulli, Andrea Pozzo, Giovanni Battista Tiepolo, Franz Anton Maulbertsch
/prezentace 04, Gombrich, kap. 21-22/
- 14) Architektura dynamického baroka a barokní gotika v Čechách a na Moravě
Kryštof a Kilián Ignác Dientzenhoferové, Jan Blažej Santini-Eichl
/Maliva, DČVU II/
- 15) Johann Bernhard Fischer z Erlachu a jeho dílo na Moravě
Podotázka: Císařský styl Karla VI. a projekty Josefa Emanuela Fischera z Erlachu
/prezentace 01, 05, DČVU II/
- 16) Barokní malířství a sochařství v Čechách
Karel Škréta, Petr Brandl, V. V. Reiner, M. B. Braun, F. M. Brokof
/Maliva, DČVU II/
- 17) Franz Anton Maulbertsch a jeho dílo na Moravě
Maulbertschův okruh: Josef Winterhalder ml., F. I. Leicher, srov. J. L. Kracker
/Maliva, DČVU II/
- 18) Rokoko a sentimentalismus ve francouzském malířství
Antoine Watteau, François Boucher, Jean Siméon Chardin
/Gombrich, kap. 22-23/
- 19) Sochařství a architektura neoklasicismu,
Podotázka: Počátky neogotiky v architektuře
Antonio Canova, Bertel Thorvaldsen, John Soane, Leo von Klenze, Karl Friedrich Schinkel
/Debicki, kap. 12, Gombrich, kap. 24, prezentace 06/
- 20) Evropské malířství od neoklasicismu po realismus (od 80. let 18. století po 50. léta 19. století)
J. L. David, J. W. Turner, John Constable, J.-A. D. Ingres, Théodore Géricault, Eugène Delacroix, C. D. Friedrich, J. F. Millet, Gustave Courbet
/prezentace 06, Debicki, kap. 12-14, Gombrich, kap. 24-25/
- 21) Umělci imaginace: Francesco Goya, William Blake, Heinrich Füssli, Odilon Redon
Podotázka: Ilustrace a karikatura v 19. století, Honoré Daumier
/Gombrich, kap. 24/

- 22) Umění historicismu, akademismus, salónní malba
A. W. N. Pugin, Gottfried Semper, Viollet le Duc, Thomas Couture, Hans Makart
Josef Zítek, Vojtěch Hynais
/prezentace 06, Debicki, kap. 13/
- 23) Fotografie
/prezentace 07/
- 24) Malířství impresionismu ve Francii a v českých zemích
Edouard Manet, Claude Monet, Pierre Auguste Renoir, Edgar Degas
Václav Radimský, Antonín Slavíček, Antonín Hudeček
/Debicki, kap. 14, Gombrich, kap. 25, Maliva, DČVU 4/
- 25) Prerafaelité a secese
D. G. Rosetti, J. E. Millais, William Holman Hunt, Aubrey Beardsley, Victor Horta,
Henri van de Velde, Antoni Gaudí, Henri de Toulouse-Lautrec
/prezentace 06, 08, Gombrich, kap. 25-26/
- 26) Umění secese ve střední Evropě
pojmy: mnichovská, vídeňská a berlínská secese, SVU Mánes
Hermann Obrist, Otto Wagner, J. M. Olbrich, Josef Hoffmann, Jan Kotěra, Gustav
Klimt, Egon Schiele, Alfons Mucha, Jan Preisler, František Bílek
/prezentace 08, Gombrich, kap. 25-26, Maliva/
- 27) Postimpresionismus
Paul Cézanne, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Edvard Munch,
skupina Nabis,
Podotázka: Sochař Auguste Rodin
/Gombrich, kap. 25-27/
- 28) Avantgardní umění v Evropě: fauvismus, expresionismus, kubismus, futurismus,
abstrakce
Henri Matisse, Georges Roualt, E. L. Kirchner, Emil Nolde, Ernst Barlach, Oskar
Kokoschka, Pablo Picasso, Georges Braque, Carlo Carrà, Vasilij Kandinskij, Piet
Mondrian, František Kupka
/Debicki, kap. 16-19, Gombrich, kap. 27/
- 29) Kubismus a expresionismus v českých zemích
Bohumil Kubišta, Emil Filla, Josef Čapek, Otto Gutfreund, Otakar Kubín
Pavel Janák, Josef Gočár, Josef Chochol
/Maliva, DČVU 4/
- 30) Metafyzické malířství, dada, surrealismus a imaginativní autorské koncepce
Giorgio de Chirico, Marcel Duchamp, Hans Arp, Max Ernst, André Masson, Salvador
Dalí, Juan Miró, Paul Klee, Marc Chagall
Podotázka: Kinetické umění, Alexander Calder
/Gombrich, kap. 27/

- 31) „Forma sleduje funkci“ – inženýrská architektura 19. století, „protofunkcionalismus“, konstruktivismus a funkcionalismus
Gustave Eiffel, L. H. Sullivan, F. L. Wright, Adolf Loos, Peter Behrens, Le Corbusier, Walter Gropius, Ludwig Mies van der Rohe, Alvar Aalto
/Gombrich, kap. 27, prezentace 09/
- 32) Umění v českých zemích 1918-1938
/Maliva, DČVU 4/
- 33) Umění 40.-80. let 20. století
pojmy: action painting, geometrická abstrakce, tašismus, informel, umění akce, op art, pop art, happening, minimalismus, konceptuální umění, nová figurace + představitelé těchto směrů
/Debicki, DČVU 6/
- 34) Architektura po funkcionalismu
pojmy: nový klasicismus, postmodernismus a dekonstrukce + představitelé těchto směrů
/prezentace 09/

Vysvětlení zkratk

Debicki: Jacek Debicki et alii, *Dějiny umění: malířství, sochařství, architektura*. Praha: Argo, 1998.

DČVU: *Dějiny českého výtvarného umění*. Praha: Academia, 1984 ad.

Eco: Umberto Eco a kol., *Dějiny krásy*. Praha: Argo, 2005.

Gombrich: Ernst Hans Gombrich, *Příběh umění*. Praha: Odeon, 1992.

Kroupa: Jiří Kroupa, *Školy dějin umění. Metodologie dějin umění I*. 2. vyd. Brno: FF MU, 2007.

Maliva: Josef Maliva, *Hodiny s výtvarným uměním českých zemí: nárys dějin umění od pravěku do poloviny 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001.